

20. Шевчук В. М. Технологія тактичної операції як різновид криміналістичних технологій. *Вісник Національної академії правових наук України: зб. наук. пр.* Харків, 2013. № 4. С. 235–242.
21. Шепітько В. Ю., Авдєєва Г. К. Проблеми алгоритмізації слідчої діяльності. *Актуальні проблеми держави і права*. 2008. Вип. 44. С. 46–50.
22. Шмонин А.В. Методика расследования преступлений: учеб. пособие. Москва: Юстицинформ, 2006 . 464 с.
23. Эксархопуло А.А. Предмет и система криминалистики. Проблемы развития на рубеже XX-XXI веков. СПб.: Изд. Дом СПбГУ, 2004. 112 с.

Динту Валерія Аркадіївна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри криміналістики,
кандидат юридичних наук

ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ЗНАНЬ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ КРИМІНАЛЬНОЇ МЕДІАЦІЇ В ТУРЕЧЧИНІ

Важливою складовою розвитку будь-якої правової системи є дослідження досвіду інших держав, з ціллю вивчення нових підходів до вирішення схожих проблемних ситуацій та запозичення позитивної практики з метою її ефективної імплементації в існуючу реальі.

Слід зазначити, що криміналістика є комплексною наукою, яка черпає інформацію з різних галузей знань з метою їх подальшого раціонального використання для реалізації своїх завдань. Так, зокрема, суттєве значення для криміналістики має кримінальне процесуальне право, оскільки воно формує єдину систему координат в якій має бути застосоване криміналістичне знання для оперативного та ефективного розслідування кримінальних правопорушень. Однак, вбачається, що географія деліктів, здебільшого, не обмежується кордонами однієї держави, що детермінує необхідність розвитку взаємодії між правоохоронними органами різних країн світу. У зв'язку, з цим для розвитку науки криміналістики, важливе значення має дослідження зарубіжного досвіду, зокрема, найближчих сусідів, оскільки як показує практика, найбільш продуктивна взаємодія реалізується між правоохоронними органами держав пов'язаних спільним кордоном.

Так, наразі в Туреччині широкого застосування зазнала так звана кримінальна медіація. Вона виникла в США та в подальшому отримала своє розповсюдження в Європейських країнах. Кримінальна медіація була імplementована в Турецьку юридичну

практику з прийняттям нових Кримінального та Кримінально процесуального кодексів.

Вбачається, що кримінальна медіація покликана посилити активну особисту участь потерпілого та правопорушника у кримінальному процесі, скоротити строки кримінального провадження та розгрузити правоохоронні органи від навантаження, щодо розслідування кримінальних правопорушень в яких обидві сторони готові до продуктивного діалогу та знайдення консенсусу.

Кримінальний процесуальний кодекс Туреччини передбачає, що медіація може бути застосована між підозрюваним та потерпілим, або між фізичною та юридичною особами приватного права, що зазнали збитків в результаті реалізації кримінального правопорушення.

Медіація може бути застосована у наступних випадках:

- щодо злочинів, кримінальне провадження у яких було розпочате за скаргою;

- за наступні злочини, передбачені Кримінальним кодексом Туреччини незалежно від того, чи вимагають вони скарги чи ні: навмисне нанесення тілесних ушкоджень; тілесні ушкодження нанесені з необережності; порушення спокою місця проживання; викрадення дитини та її утримання; оприлюднення інформації або документів, що містять дані щодо комерційної або банківської таємниці, а також конфіденціальну інформацію щодо споживача.

Слід зазначити, що застосування кримінальної медіації щодо злочинів проти сексуальної недоторканності виключається, навіть якщо їх розслідування було розпочате за заявою потерпілого.

Постає питання, яка ж роль правоохоронних органів в процесі кримінальної медіації. На підставі проведеного аналізу можна зробити висновок, що залучення правоохоронних органів до процесу кримінальної медіації в Туреччині можна поділити на три етапи.

Перший етап – підготовчий. Після отримання інформації щодо кримінального правопорушення слідчий зобов'язаний вчинити дії щодо виявлення та дослідження слідів злочину з метою визначення кваліфікації злочинного діяння. Підготовчий етап передбачає застосування криміналістичних знань в класичному їх розумінні. Після збирання доказової інформації та визначення можливості застосування кримінальної медіації відповідні дані надаються прокуророві. Прокурор приймає рішення щодо застосування кримінальної медіації. В подальшому за злочин, який є предметом розслідування і підлягає медіації, прокурор або уповноважена особа правоохоронних органів за вказівкою прокурора пропонують медіацію підозрюваному та потерпілому або особі, яка постраждала внаслідок злочину. З наведеного вище вбачається, що в турецькій правовій системі

закон дозволяє прокурору делегувати правоохоронним органам відповідальність за оформлення офіційної пропозиції сторонам щодо медіації.

При наданні пропозиції щодо використання кримінальної медіації, уповноважена особа правоохоронних органів повинна детально роз'яснити сторонам характер пропозиції, а також наслідки її застосування. Таким чином, особа яка надає роз'яснення сторонам повинна добре розумітися на нормах матеріального та процесуального права.

Таким чином, наступним етапом є безпосередня підготовка пропозиції щодо застосування кримінальної медіації, робота зі сторонами, роз'яснення наслідків її застосування.

Слід зазначити, що незалежно від надання пропозиції щодо застосування кримінальної медіації, а також процесу її застосування, збір доказової інформації не зупиняється. Таким чином, можна говорити про те, що до позитивного завершення процесу кримінальної медіації кримінальне провадження триває в звичному режимі. Більш того, отримані докази можуть змінити хід проведення кримінальної медіації. У разі відмови сторонами у застосуванні медіації, розслідування продовжується у відповідності до норма діючого законодавства.

З наведеного вище вбачається, що третім етапом є збирання доказової інформації в процесі застосування кримінальної медіації, а також у разі відмови від її застосування на будь-якій її стадії.

Підсумовуючи можна сказати, що при реалізації кримінальної медіації слідчий здійснює дослідження події злочину, аналізує криміналістично важливу інформацію та приймає рішення про застосування медіації, при цьому не зупиняючи процес розслідування кримінального правопорушення.

Супруновский Андрей Иванович

Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
доцент кафедры криминалистики,
кандидат юридических наук, доцент

СУДЕБНО-МЕДИЦИНСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ, КОТОРЫЕ ПРОВОДЯТСЯ ПРИ РАССЛЕДОВАНИИ ДОРОЖНО-ТРАНСПОРТНЫХ ПРОИСШЕСТВИЙ

Практически каждую неделю мы можем наблюдать по программе новостей на телевидении репортаж о резонансном дорожно-транспортном происшествии, которое произошло на